

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/8/2014
Identifikačné číslo spisu:	6713207893
Dátum vydania rozhodnutia:	24.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Anna Marková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:6713207893.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu TRANSMEDIC SLOVAKIA, s. r. o., Banská Bystrica, Lazová 68, IČO: 36 020 982, zastúpeného AK Patajová Pataj, s. r. o., Banská Bystrica, J. Chalupku 8, Banská Bystrica, IČO: 36 867 519, proti žalovaným 1/ AVROPA, spol. s r.o., Zvolen, námestie SNP 74/28, IČO: 31 609 678, zastúpenému advokátom JUDr. Františkom Sobekom, Hertník 10 a 2/ Ing. X. W. C., o zaplatenie 4 564,21 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 17Cb/15/2013, na dovolania žalovaného 1/ proti uzneseniam Krajského súdu v Banskej Bystrici uzneseniu z 5. novembra 2013, č. k. 43Cob/208/2013-109 a uzneseniu z 13. novembra 2013, č. k. 43Cob/241/2013-112, takto

rozhodol:

Dovolania žalovaného 1/ sa o d m i e t a j ú .
Žalobcovi sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd vo Zvolene uznesením z 19. augusta 2013, č. k. 17Cb/15/2013-101 neoslobodil žalovaného 1/ od platenia súdneho poplatku za odpor, ktorý podal proti platobnému rozkazu vydanému 25. apríla 2013, č. k. 12Rob/22/2013-28.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že neboli splnené predpokladané podmienky stanovené § 138 O. s. p. Ďalej uviedol, že zo Správy Daňového úradu Banská Bystrica, pobočka Zvolen z 8. 08. 2013 zistil, že žalovaný 1/ za zdaňovacie obdobie 2011 vykázal v daňovom priznaní výnosy vo výške 671 586,47 eur a náklady vo výške 657 881,04 eur, t. j. výsledok hospodárenia pred zdanením je vo výške 13 705,43 eur, základ dane predstavuje sumu 22 041,39 eur a daň 4 187,86 eur. Za zdaňovacie obdobie 2012 vykázal výnosy vo výške 570 039,50 eur a náklady vo výške 564 875,44 eur, t. j. výsledok hospodárenia pred zdanením je vo výške 5 164,06 eur, základ dane predstavuje sumu 6 608,35 eur a daň 1 255,58 eur. Okrem toho vlastní nehnuteľnosti, ako aj pohľadávky, u ktorých je predpoklad, že budú uhradené v najbližšej dobe, preto jeho majetkové pomery neodôvodňujú, aby ho súd oslobodil od platenia súdnych poplatkov.

Na odvolanie žalovaného 1/ Krajský súd v Banskej Bystrici vec prejednal a rozhodol uznesením z 5. novembra 2013, č. k. 43Cob/208/2013-109 tak, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil.

Rozhodol tak s odôvodnením, že pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov musia byť splnené súčasne dve podmienky, a to, že oslobodenie od súdnych poplatkov odôvodňujú pomery žiadateľa a že zo strany žiadateľa nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Pri skúmaní pomerov žiadateľa súd prihliada k jeho majetkovým pomerom, ktoré je žiadateľ povinný preukázať vierohodným spôsobom bez toho, aby ho súd na to vyzýval. Rozhodnutie o žiadosti musí zodpovedať tomu, aby účastníkovi nebolo len pre jeho majetkové pomery znemožnené uplatňovať alebo brániť svoje právo.

Podľa odvolacieho súdu tvrdenie žalovaného 1/, že je v nepriaznivej finančnej situácii, ktorá vyvoláva jeho platobnú neschopnosť aj z dôvodu hospodárskej krízy, ako aj tvrdenie o jeho zlých majetkových pomeroch, nie je dôvodom pre oslobodenie od súdnych poplatkov. Takéto tvrdenie by bolo dôvodom na priznanie úplného alebo čiastočného oslobodenia

od súdnych poplatkov len v prípade, ak by ich účastník aj preukázal, čo sa v predmetnom konaní nestalo. Pri rozhodovaní o oslobodení od súdnych poplatkov prihliadol okresný súd k celkovým majetkovým pomerom žiadateľa, k výške súdneho poplatku, k povahe uplatneného nároku, ako aj k ďalším okolnostiam, ktoré súd musí pri rozhodovaní o oslobodení poplatníka zohľadniť. Z dokladov, ktoré predložil súdu žalovaný 1/ na preukázanie svojich majetkových pomerov, je zrejmé, že má dostatok disponibilného majetku na zaplatenie súdnych poplatkov. Dôvodom na oslobodenie od súdnych poplatkov v zmysle § 138 O. s. p. nemôže byť dopad hospodárskej krízy na podnikateľa, a to aj preto, že doteraz žalovaný 1/ hospodáril so ziskom a má pohľadávky voči tretím osobám. Štruktúra majetku a stav peňažných účtov žalovaného 1/ neodôvodňujú záver, že by jeho ekonomické a finančné pomery boli natoľko nepriaznivé, že by mohli byť dôvodom pre oslobodenie od súdnych poplatkov, a to aj s prihliadnutím na výšku súdneho poplatku za podaný odpor.

Okresný súd Zvolen uznesením z 24. júna 2013, č. k. 17Cb/15/2013-39 uložil žalovanému 1/ povinnosť zaplatiť za ním podaný odpor súdny poplatok v sume 273,50 eur s poukazom na položku č. 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalovaný 1/. Krajský súd v Banskej Bystrici preskúmal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa a rozhodol uznesením z 13. novembra 2013, č. k. 43Cob/241/2013-112 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že v prejednávanej veci súd 25. apríla 2013 vydal platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanému 1/ a žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 564,21 eur s prísl., proti ktorému podal žalovaný 1/ odpor. Za podanie odporu mu okresný súd uznesením z 24. júna 2013 uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok v sume 273,50 eur. Proti tomuto uzneseniu podal žalovaný odvolanie so žiadosťou o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov, ku ktorému doložil vyplnené tlačivo pre dokladovanie jeho pomerov, po posúdení ktorých okresný súd žalovanému 1/ oslobodenie od súdneho poplatku za odpor nepriznal.

Podľa položky č. 1 písm. a/ Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb., je z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba z ceny (úhrady) 6% najmenej 16,50 eur, predmetu konania, najviac 16 596,50 eur, alebo z hodnoty v obchodných veciach predmetu sporu najviac 33 193,50 eur. Odvolací súd uzavrel, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je vecne správne, a to aj s prihliadnutím na rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu o neoslobodení od súdneho poplatku za odpor.

Proti obom rozhodnutiam odvolacieho súdu podal dovolania žalovaný 1/. Žiadal napadnuté uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 5. novembra 2013 a z 13. novembra 2013 zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný 1/ v dovolaní poukázal na obsah ním podaného odporu, z ktorého má byť zrejmé, že v danom prípade sa nejedná o svojvoľné uplatnenie alebo bránenie práva. Na druhej strane nie je v jeho finančných možnostiach súdny poplatok uhradiť v dôsledku takmer 80%-ného poklesu tržieb z maloobchodného predaja v nadväznosti na hospodársku krízu. Tvrdí, že rastom vstupov (nájom a služby s nájmom spojené, odvody do zdravotnej poisťovne a sociálnej poisťovne za zamestnancov, nárast nákupných cien tovarov) sa žalovaný dostal do nepriaznivej ekonomickej situácie, a preto žiada o oslobodenie od platenia súdnych poplatkov.

Poukázal ďalej na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 37/2000, podľa ktorého aj podnikateľskému subjektu môže byť za splnenia zákonných predpokladov, uvedených v ust. § 138 ods. 1 O. s. p., priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Použitím výkladových pravidiel § 138 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že zákon pri použití termínu „účastník“, tohto nijakým spôsobom ďalej nerozlišuje, a teda možno z toho vyvodit', že či fyzická osoba alebo právnická osoba je subjektom vykonávajúcim podnikateľskú činnosť a pre aplikáciu ustanovenia § 138 ods. 1 O. s. p. je to irelevantné.

Podľa jeho názoru skutočnosť, že dosiahol v rokoch 2011 a 2012 určité výnosy, ešte nie je predpokladom pre dosiahnutie porovnateľných výnosov aj v roku 2013, a to s prihliadnutím na to, že žalovaný 1/ nemôže užívať prenajaté nebytové priestory, v ktorých podnikal a tvoril aj primeraný zisk. Z hľadiska právnej istoty preto považuje napadnuté uznesenia za neudržateľné, neobhájiteľné a nepreskúmateľné, nie je zrejmé, na základe akých dôvodov dospel súd k jednotlivým záverom. Podľa dovolateľa absencia náležitého odôvodnenia zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., t. j. postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.), má náležitosti v zmysle § 241 ods. 1 O. s. p., skôr ako pristúpil k vecnému prejednaniu dovolania, skúmal, či je dovolanie prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol uznesením. Z ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. vyplýva, že ak odvolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, odvolací súd rozhodol vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností § 109 ods. 1 písm. c/ na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/, dovolanie je tiež prípustné, ak odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia a o uznesenie o uznaní / neuznaní cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné / nevykonateľné na území Slovenskej republiky.

Dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje znaky ani jedného vyššie uvedeného uznesenia. Prípustnosť dovolania preto nie je možné vyvodit' z ustanovenia § 239 O. s. p.

Žalovaný v dovolaní predovšetkým namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. K uvedenej námietke dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu.

O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce

relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo nesprávne právne posúdenie vecí však prípustnosť dovolania nezakladá. Nejde totiž o vadu konania v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. Pokiaľ dovolanie nie je prípustné podľa § 239 O. s. p., nie je možné napadnuté rozhodnutia podrobiť vecnému preskúmaniu a ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti pri posúdení existencie, resp. neexistencie právnej skutočnosti, s ktorou právne predpisy spájajú prevod alebo prechod práv a povinností.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 O. s. p., ktoré ukladá dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadné procesné vady, taxatívne vymenované v ustanovení § 237 O. s. p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 239 O. s. p. Ak nemožno prípustnosť dovolania vyvodiť z ustanovenia § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., je potrebné v zmysle ustanovenia § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. posúdiť, či konanie nebolo postihnuté niektorou z väd uvedených v § 237 O. s. p.

Ustanovenie § 237 O. s. p. pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v tomto ustanovení pod písmenami a/ až g/.

Dovolateľ namieta vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p., že mu postupom odvolacieho súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože je rozhodnutia odvolacieho súdu nespĺňajú požiadavku náležitého odôvodnenia stanovené § 157 ods. 2 O. s. p.

Odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých bol v dôsledku nesprávneho postupu súdu vylúčený. Nie je pritom rozhodujúce, či bola účastníkovi odňatá možnosť konať pred súdom odvolacím, alebo sa tak stalo v dôsledku postupu súdu prvého stupňa a odvolací súd neurobil v tomto smere nápravu. Dovolací súd preskúmal napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu a nezistil, že by postupom odvolacieho súdu bola žalovanému 1/ znemožnená realizácia procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva. Odvolací súd rozhodol v súlade s Občianskym súdnym poriadkom a napadnuté uznesenie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p., v súlade s požiadavkou preskúmateľnosti. Súd nie je povinný sa v odôvodnení rozhodnutia zaoberať všetkými skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania. Rozhodnutie súdu nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.) a účastníkovi musí dať odpoveď na zásadné otázky a námietky spochybňujúce závery ním namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach.

Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaniach žalovaného 1/ vychádzal zo skutočností zistených súdom prvého stupňa. Súd prvého stupňa uznesenie, ktorým žalovanému 1/ uložil poplatkovú povinnosť za podaný odpor proti platobnému rozkazu riadne odôvodnil a taktiež riadne odôvodnil uznesenie, ktorým mu nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov. Odvolací súd spolu s rozhodnutiami súdu prvého stupňa v rozhodnutiach reagovali na všetky podstatné argumenty žalovaného 1/.

Tvrdenie dovolateľa, že postupom odvolacieho súdu bolo porušené jeho právo na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, nie je dôvodné. Napadnuté rozhodnutia odvolacieho súdu spĺňajú limity zákonného rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia neznamena, že súd je povinný na každý argument žalovaného dať podrobnú odpoveď. Súd v prejednávanej veci postupovali v súlade s ustanovením § 132 O. s. p., keď v odôvodnení uviedli podstatné dôkazy, tieto vyhodnotili a dospeli v zmysle dokazovania k záveru.

Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ

rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu, uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

Dovolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 329/04, podľa ktorého súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníka konania. Procesný postoj účastníka konania zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť všeobecného súdu akceptovať jeho návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Všeobecný súd je však povinný na všetky tieto procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom účastník konania uplatňuje svoje nároky alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

Napadnuté uznesenia odvolacieho súdu natrpia vadou uvedenou v § 237 písm. f/ a nezistil ani to, že by rozhodnutia boli postihnuté inou taxatívne vymenovanou vadou v § 237 O. s. p.

Z týchto dôvodov dovolací súd procesne neprípustné dovolania žalovaného 1/ odmietol podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal. Dovolací súd nepriznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania, lebo v dovolacom konaní nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.